

SZEKELY-UDVARHELY

1848-AS FÜGGETLENSÉGI POLITIKAI SZÉKELY UJSÁG.

AZ „ELSŐ SZÉKELY HÁZI-IPARI ORSZÁGOS SZÖVETKEZET” ÉS TÖBB EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Megjelen hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Külföldre egész évre 12 K. Közsegek, községi előfizetők, papok és gazdasági egyesületi tagok egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. Egy példány ára 10 fillér.

Helyközi telefon 15. sz.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

BETE GH PÁL

LAPTULAJDONOS.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Székelyudvarhely, Kossuth-utca 31. szám, hova a köziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Kéziratokat vissza nem adunk. Hivatalos hirdetések 100 szög minden szö 6 fillér, azon felül 4 fillér, magán hirdetések négyzet om. 8 fillér, többszöri közlésnél 6 fillér. Nyílt-tár so: a I. K. Díjak előre fizetendők. — M. kir. postatakarékpénztári osakk- és kléring 10,489. szám

Van-e nemzeti akarat?

Mielőtt erre a kérdésre, hogy van-e nemzeti akarat? — bárki is választ adhatna: először is azzal a kérdéssel kell tisztában lennie, hogy melyik nemzetről van szó.

Mert kétségtelenül más-más lesz a válasz, ha angol, francia és amerikai nemzeti akaratról, vagy pedig orosz, török és magyar nemzeti akaratról lesz szó.

Angol, francia és amerikai nemzeti akarat ugyanis van, orosz és magyar nemzeti akarat ellenben nincs.

Minthogy azonban bennünket magyarokat elősorban csakis a magyar nemzeti akarat kérdése érdekel: maradjunk tehát kizárólag ennél a tárgynál.

Van-e magyar nemzeti akarat vagy nincs?

A mindenkori magyar kormányok és politikusok — így most gróf Tisza István is — mindenáron azt akarják elhíttetni a magyar közönséggel, hogy van magyar nemzeti akarat; a tiszta valóság ellenben az, hogy nincs.

Mit értünk nemzeti akarat alatt?

Egész röviden körvonalazva a kérdést, nemzeti akarat alatt azt értjük, hogy: a nemzet önmaga rendelkezze a sorsa fölött.

Már most lássuk, hogy a magyar nemzet önmaga rendelkez-e a sorsa fölött?

Nem. Százszor és ezerszer is nem!

Még pedig nemcsak egy vagy más kérdésben nem rendelkezik önmaga felett, hanem egyetlen lényegesebb kérdésben sem.

Akár a külfölddel megkötendő szerződéseket, akár a külügyi képviselőket, akár a hadsereget, akár az adókat, akár a nemzeti kérdést, akár a választójogot, vagy bármely más lényegesebb belügyi reformot vesszük is vizsgálat alá: kétségtelenül arra az eredményre fogunk jutni, hogy a magyar nemzet ezen kérdések egyikében sem határozhat önállóan és függetlenül a saját tetszése szerint, hanem minden egyes esetben kényszer helyzet előtt áll.

A laikus emberek talán fejüket fogják rázni és rá fognak mutatni a parlamentre, mint olyan tényezőre, amely az alkotmányos elv szerint a nemzet többségének akaratát képviseli.

Csak hogy a magyar parlament — az alkotmányosság fogalmának évtizedes meghami-

sítása folytán — még ha csakugyan olyan parlamentről van is szó, mely az igazi nemzeti akaratot képviseli — tulajdonképpen nem egyéb, mint az abszolutizmus takarója, vagy ha úgy tetszik villámhárítója.

Mindezt a lehetetlen és vizsgázás helyzetet pedig egyedül az idézi elő, hogy a magyar törvények értelmében a magyar királynak korlátlan vétőjoga van. Ez pedig azt jelenti, hogy a magyar parlament hiába kezdeményezne vagy hiába szavazna meg bármit is: a király hozzájárulása nélkül semmi sem emelkedhet törvényerőre.

Innét van aztán az a szégyenletes állapot, hogy a magyar kormány — legyen az bár még függetlenségi kormány is, — egyetlen törvényjavaslatot sem terjeszthet a képviselőház elé anélkül, hogy előbb ne kérdeznie meg a királyt, vajjon nincs-e kifogása a javaslat benyújtása ellen?

Addig tehát, míg a királynak korlátlan vétőjoga lesz: igazi alkotmányosságról és nemzeti akaratról Magyarországon nem lehet beszélni.

Nyelvöltögetések.

Rakoncátlan, pajkos gyerekek szokása a nyelvöltögetés. Tehetetlen dühösségükben produkálják. Azt hiszik, boszút állanak vele, ingerelni fogják, akire nyelvüket öltögtették.

Majdnem ilyenforma az a jegyzőkönyvi kivonat és a hozzá fűzött kollegiális csinadratta bum, bum, bum is, a mely a „Székelyudvarhelyi Casino” tiszteletre méltó köpenyege alatt, valószínűleg néhány dühös munkapárti vezértől jobb, helyesebb buzgósággal hirdettetett...

És nekünk most tulajdonképpen egy szörnyűséges nagy védelmet kellene előterjeszteni. Hiszen tényleg e vármegye egyetlen 1848-as függetlenségi sajtó-organumát üldözik. Vissza idézték az 1906. évi darabontok módszerét. Elővették az akkori darabont meggyefőnök beporosodott aktáit, — mint tejtövestvérük hagyományát — az itt elbukott muszkapártiak, felújították...

Azonban a „Székely-Udvarhely” védekezésére nem szorult. A haza függetlensége, szabadsága, önállósága, székelytestvéreink boldogulása ellen, bünt nem követett el. Ezekért a szent eszmékért harcoltunk a hatalommal szemben a most lefolyt borzalmas választások idején is, mert ez a programunk. Ezekért küzdeni pedig — úgy hisszük — nem bűn, hanem minden jó érzésű, a hatalmi kegyekre nem sóvárgó becsületes embernek, hazafiúi kötelessége.

Ismerjük Székelyudvarhely város hazafias közönségének irántunk és a „Székely-Udvarhely” iránt léptenyomon megnyilatkozó rokonszenvét. Tudjuk, hogy a „Casino” álarca alatt csakis muszkapárti kiruccanás történhetett. Tudjuk, hogy azzal maga az uri kaszinó — teljes egészében — egyet nem értett és egyetérteni nem fog, mert annak az egynehány muszkapárti vezérkolompósoknak vádaskodása, elhamarkodott boszuság-ból eredt.

Mondva csinált, kierőszakolt határozat az, a melyet figyelemre méltatni nem érdemes és a mely — elmondhatjuk — az egész város függetlenségi érzelmű közönsége előtt: nagy visszatetszéssel találkozott.

Nálunk az ugynevezett uri kaszinóban a régebbi időkben és — úgy látszik — most is a mindenkori kormánynak tömjenező politikai pártállás jutott vezető szerephez. Ebből a „Székely-Udvarhely” minden egyes olvasója és általában a nagyközönség átlátja, hogy a mai granicsár kormánypak az 1848-as függetlenségi zászlót tartó, azért az önfeláldozásig buzdeni kész lapunk — nem kedves, sőt e politikai hitvallásunkért — ha módjában állana — örökre eltemetne, megtöjtana.

Ha már ilyen irányt követ a kormány, hogy ne követnék az uszályhordozói, kik a hatalom bőséges kegyeibe jutni, égő vággyal igyekeznek?!

Milyen büszkélkedve hivatkoznék korzszakos nagy tényére pl. aze lapnak sok köszönettel tartozó és mégis ily — hozzá méltó — hálával viseltető indítványozó? Mennyi önértéssel dicsekedhetnék az 1848-as függetlenségi organum megsemmisítésére szavazó választmányi tag, — ha muszkapárti tervszerűséggel kistöltöt darabont eszméjük megvalósulhatna? Ujjé! Virulna tőle az egész muszkapárti láthatár...

Elfelelték, számításán kívül hagyták Székelyudvarhely város derék, törhetetlen függetlenségi érzelmű polgárságát. Pedig meggyőződhetek róla, hiszen fényes tanubizonyságot tettek, hogy nemcsak ötven, de sok százra menő becsületes polgára van e városnak...

Tudhatták volna a kivégzésre, „befütyülés”-re szánt határozat költői, hogy a „Székely-Udvarhely” e város és vármegye polgárságának érdekei mellett harcol.

Aki minket bánt, az e város és vármegye polgárságát is bántja. Viszont, aki e polgársághoz, annak törvényadta jogaihoz merészkedik nyulni, az — ha biztos tudomást szerezhettünk róla — a „Székely-Udvarhely” szigorú, de mindig igazságos és tárgyilagos bírálatát elkerülni nem fogja.

Ez a bajuk a muszkapárti csatlósainak. Jól tudják, mert tapasztalták, hogy a hova csak a „Székely-Udvarhely” elhallatszott, a nép szívébe véstük, ápoltuk az 1848-as függetlenségi eszméket. A hatalmi tulka, azok ellen — személyválogatás nélkül — mindenkinek igazságos ügyét megvédelmeztük.

Ezután sem engedjük, hogy védtelen, a hatalmi önkénynek kiszolgáltatott polgártársainkat, a hazafias, becsületes székely népet jogaitól, törvényes szabadságától bárki és bármely hatalom megfosztani igyekezzék. Ezek ellen mindig óvást emelünk.

Ha az ugynevezett „Nemzeti Muszkapárt”-nak a hazafiságot kiirtani szándékozó céljai vannak; ha a kormány periferiális esahosai továbbra is üldözik a független Magyarország eszméiért lelkesülő honfiakat, azok szóvivőit, akkor hiába élvezik Bécs csillogó kegyeit: alulról fogja elsőpörni őket a felháborgatott közvélemény.

Egyelőre ezeket kívántuk megjegyezni a „Casino” leple alá huzódott muszkapárti manőverre, mely — hisszük — visszafelé fog „fütyül”-ni...

Az idegen királyok uralma.

Nem szerettek minket.

Maculay, a neves angol történész író mondotta, hogy valamely ország közigazdasági viszonyainak fejlődése egyenes arányban áll, a vállalkozói kedv és az ország tőkeviszonyaival.

Vagyis ezzel azt akarta mondani, hogy amely országban vállalkozói kedv van s ugyanott a kellő tőke is rendelkezésre áll, ott a közigazdasági élet virágzik, annak az országnak az előrehaladása biztosítottnak látszik s a fejlődés útján halad.

Ha azonban e két tényezőtől bármelyik hiányzik, ha tebat vagy a vállalkozói kedv, vagy pedig a szükséges tőke hiányzik, ez esetben a közigazdasági fejlődést hiába várják. Stagnáció áll be a legjobb esetben vagyis a dolgok megmaradnak régi helyükön s a stagnáció nem egyéb, mint visszafejlődés, mely természeténél fogva káros hatású az illető országra.

A vállalkozói kedv tehát egyedül nem elégséges ahhoz, hogy sikert és előrehaladást hozzon: azok részére, kik vállalkozásukkal nem létező dolgok megteremtését célozzák. Tőkeerős országokban a vállalkozói kedv teret talál a sikeres működésre. Az olyan országokban azonban, mint a minő a miénk is, ahol ugyszólván majd minden vállalatunk idegen ország tőkéjével dolgozik és annak adóz, az ilyen országokban még az a vállalat is kétéss kimeneteli, mely-

nek pedig minden előfeltétele megvolna a sikerre.

S vajjon miért lehetséges, hogy olyan kisebb ország, mint aminő Belgium, esetleg Hollandia, de sőt Angolországot sem véve ki, hatalmas gazdagságra tehetek szert, míg az olyan erős és törekvő nemzet, mint a minő a magyarság, nem képes zöldágra vergődni s nem tudja elérni azt a célt, hogy a sajátjából gazdálkodjék, a maga tőkéjével finanszírozza vállalatait?!

Igen sok okunk van a mentegőtődzésre. Igen sok mentséget találhatunk szegénységünkre. S ha a mentségek, egyben előre vinnék szomorú sorsunkat, akkor talán egyetlen szót sem vesztegetnénk erre a fontos kérdésre, mely egész jövődő fejlődésünk szomorú perspektíváját tárja szemünk elé.

A legelső és legfontosabb ok, történetünkben rejlik. A magyar nemzet volt mindenkor a nyugati Európa védőbástyája. S ez a kifejezés nem a konvencionális frázisok csoportjából való, hanem a való tényállást fedi. Török, tatár dúló hordáit mi magyarok térítettük el pusztító útjukból. Mi állottunk előbök s miközben egyik kezünkben folytonosan a védő kardot tartottuk, csak a másik szabad kezünkkel működhetünk jólétünk, kulturánk, fejlődésünk előrehaladásán.

S ez az egyetlen ok, mely majd 700 esztendeig tartott, már elegendő volna magyarázatul arra a körülményre, miért maradtunk mi annyira hátra a nemzetek versenyében s miért kell bámolnunk azt, amink ezek dacára mégis megvan.

Azalatt, míg a magyar nemzet ezektől a rabló hordaktól szabadította meg Európa többi országait, azalatt azok, senkitől sem háborgatva munkálkodhattak jólétük előmozdításán. Az ipar és kereskedelem, a gyarmatok szerzése nem volt nehéz azokban az időkben sem, de fizikai idő szükségeltetett hozzá. Mi erre nem értünk reá sohasem, mert mindenkor a határainkon ólálkodó ellenség sakkban tartásával voltunk elfoglalva. S már a régi latin közmondás is azt tartja: Inter arma silent musse. A fegyverzajban hallgatnak a muzsák. De nemcsak a muzsák hallgatnak el a csatazajban, nem csak a művészetek látják kárát a háborúskodásnak. Hanem a tőkék is elfognak s újak nem teremődnek ezekben a kritikus időkben.

Van azután egy másik okunk is, mely akkor merült fel, mikor külső ellenség nem támadta határainkat. S ez azok a pártoskodások, belviszályok, melyek gyöngítették a magyar nemzetet teremtő erejét. Az egymást megérteni nem tudás, sőt a mi még több: nem akarás, nagyobb károkat okozott azokban az időkben, mint egy-egy véres ütközet.

S végül egy hatalmas érv szolgál szegénységünk mellett, ez az idegen királyok uralma felettünk. A nem magyar házból származott királyok, kiknek széke mindenkor Bécsben foglalt helyet, nem ismerték és talán nem is szerették a magyar nemzetet. Ezeknek nem állott érdekében, hogy az idegen ország népet gazdagítsák erejükkel, tőkéjükkel, hogy az ő vállalkozásaikat támogassák, segítsék az embriókorszakban való tehetetlenségükben.

S így míg az osztrák örökös tartományok lakosai kincsen, gazdagságban, teremtő erőben gyarapodtak, addig a mi szegény, elhagyatott országunk mindenkor annak gyarmatául szolgált, ahol termékeik lett legyen az még olyan selejtes is, mindenkor jófelvevő piacot kínált.

S így jutunk végre ahhoz a konkluzióhoz, hogy nálunk a közgazdasági előrehaladásnak csupán egyik feltétele van meg: a vállalkozóiké. A szükséges tőkét, ha ugyan lehetséges — idegenektől kérjük kölcsön. kik ezért a szívességért azután, rendszerint a vállalat bőrét is lenyuznák s így tervszerűleg és előreláthatóan tönkre is teszik.

Tőkét kell gyűjtenünk tehát. Tőkét melyben egyedül rejlik az erő; tőkét, hogy kiküszöbölhessük a mostani lehetetlen helyzetet, hogy ezer esztendő óta vagyunk fizető vazalusi állama az idegeneknek.

Ha majd a kellő tőke, saját erőnkéből kínálkozik részünkre, ha majd mindig meg lesz a jó vállalkozások részére az, ami elengedhetetlen kelléke a sikernek: a kellő tőke, akkor, de csak akkor beszélhetünk az ország közgazdasági fellendüléséről, de addig nem.

Méhcsipés a csuz ellen.

Dalmady Zoltán dr a Természettudományi Közöny egyik számában ezeket írja:

Azt tartják, hogy a méh szurása jó orvosság a csuz ellen. Mondogatja ezt a nép széles e hazában, de még messze azon kívül is. Alig van része e földtekének, a hol a népies szerek között a méhcsipés, mint a csuzos fájdalmak orvossága ne szerepelne. Angolország, Németország, Franciaország, Svájc, Dél-Afrika, Északamerika, Ausztrália néprajza egyaránt ismeri. Már a nagy elterjedtség is a mellett szól, hogy van a dologban valami; s a tudományos orvosi kutatás megerősítette a nép tapasztalatát.

Orvosi lapokban először 1885-ben bukkant föl a méhcsipés, mint orvosság. Az El Siglo Medico (Orvosi jegyzetek) című délamerikai orvosi lap hozta a hirt La Poz, bolíviai városból, hogy egy reumában szenvedő ember, a nép száján élő tanácsot követve, méhcsipéssel meggyógyította régi kínos reumáját (csuzát). Ez a hír, bár a London Medical Record referálta, nem vonta magára a figyelmet. Terk dr ausztriai orvos már 1879-ben kezdett komolyan kísérletezni a méh csipésének orvosi felhasználásával s eredményei, melyek 1888-ban lépett a nyilvánosság elé, meglepőek. Ekkor már százhetvenhárom beteget gyógyított az új eljárással, s különösen idültabb csuznál ott ért el eredményt, hol minden más beavatkozás hatástalan maradt. Még ez a körülmény sem keltette föl az orvosok figyelmét. Két éve egy angol orvos, Walker Ainley, oxfordi egyetemi tanár vetette föl a kérdést; igaz-e, hogy a méh csipése meggyógyítja a reumát, s az angol orvosi lapok utján ezrével kapta a választ a világ minden részéről. Ezekből a válaszokból meg lehetett állapítani, hogy a méhcsipést csuz ellen a nép világ-szerte használja s hogy a hatás nagyon sok esetben bőségeskárpótlást nyújt a gyógyító beavatkozás fájdalmáért.

Erre már a gyakorló orvosok is kezdtek a kérdéssel foglalkozni, például Burton E. T., birminghami orvos, a ki maga is méhcsipésekkel gyógyította meg évtizedes reumáját, kiterjedten alkalmazza orvosi gyakorlatában. A méhet arravaló csipetőbe fogja s így illeszti rendszeren a fájdalmas tagra.

A csipető kismegszorítására a méh kiölti fullánkját, úgy hogy a szurás ott és akkor alkalmazható, ahol s a mikor az orvos akarja. Terk dr méhcsipéssel gyógyított betegeinek száma már meghaladja a hétszázat s a szerzett tapasztalatok már eléggé alaposak arra, hogy erről a gyógyító eljárásról véleményt mondjunk.

A méhcsipés, mint orvosság bevált. Nem művel csodát, nem föltétlenül biztos az eredménye, de az kétségtelen, hogy elég sokszor munkabíró lett olyanokar is, a kiket éveken át kínzott és megbénított a csuz. De ezzel szemben még bizony van a hivatásos méhészek között is nem egy csuzban szenvedő, pedig a méhcsipésből ugyancsak kijut neki. Sok esetben egyetlen egy méhcsipés is gyógyít, de legtöbbször több méhet kell alkalmazni egyszerre, sőt meg is kell ismételni a kurát. Van beteg, ki száznál több méhet elhasználnéhány het alatt. A méheket rendszeren a fájdalmas tagra, vagy a fájdalmas idegtörzsek vonalára szokásszerint, de nem változtat a hatáson az sem, ha máshol alkalmazzák őket. Ebből az a fontos következtetés vonható, hogy nem a fájdalom, az erős bőrizgatás gyógyít; nem ugynevezett elvonó kezeléssel van dolgunk, mint a csipős kenőcsök, vagy mustár alkalmazásánál, hanem valósággal orvosságot oltunk a szervezetbe.

Nem tudjuk biztosan, hogy mi a hatóanyag. Vagy a hangyasav, vagy a méh mérgének az a másik, kevésbé ismert alkotórésze, mely ellen immunizálni is lehet. Az előbbi mellett szól, hogy a hangyasav különböző formákban már századok óta használatos a csuz ellen. A spirititus formicariumot már a legrégebbi gyógyszerkönyvekben is említik. Voltaképpen nem más, mint borszesz, melyben jó ideig egy csomó hangya azott. Csinálják; mesterségesen is; két rész hangyasavból harmincöt rész borszeszből és tizenhárom rész vízből. Külsőleg használták csuz, köszvény, zsába ellen; belsőleg mint izgatószer szívgöngyösnél. A német paraszt házilag csinálja, úgy hogy pálinkával felíg telt palackot befektet valami nagy hangyabolyba. Egy csomó hangya belevesz s akkor csak össze kell rázni s állni hagyni; néhány nap múlva kész a hangyapálinka. A hangyafüldő is általánosan ismert népies szer.

Van azonban egy körülmény, mely arra utal, hogy nem a hangyasavban, de a specifikus mézméregben kell keresnünk a hatóanyagot. Terk ugyanis úgy tapasztalta, hogy igazi gyógyulás csak akkor áll be, mikor már a beteg immunis a méhcsipés ellen. A reumás beteg teste kezdettől fogva másként viselkedik a méhcsipéssel szemben, mint az egészséges emberé. A csipést kevésbé érzi fájdalmasnak s bőrének vizenyős duzzadtsága a szurás helye körül gyöngyöbb, elmosódottabb. A mint az ismételt méhcsipések nyomán beáll az immunitás, ez a vizenyős duzzadtság egyre gyöngyöbben fejlődik ki, végül egyáltalán nem jelentkezik.

A hangyasavval szemben nem képződhetik immunitás, még megszokás is alig. Ha tehát a gyógyulás egybeesik a méhcsipés ellen való immunitás kifejlődésével, valószínű, hogy a specifikus méhméreg a gyógyító erő hordozója.

Ezen a téren különben még sok minden vár kutatásra.

= Az országgyűlés megnyitása.

A képviselőház e hónap 23-án délután 10 órakor tartja első ülését, melyen a korelnök jelentést tesz arról, hogy az országgyűlés két háza e hónap 25-ikére a királyi várba megvan hiva a trónbeszéd meghallgatására. A trónbeszéd meghallgatása után ismét a képviselőházban gyűlnek össze, a hol a trónbeszédet újból fölolvassák és a korelnök javaslatot tesz a legközelebbi ülés napirendjére vonatkozólag a mely 27-én lesz.

A juhtenyésztésről.

A juhok gazdák hatalmában áll a juhtenyésztésből célszerű gazdálkodás által még mindig szépen jövedelmező forrást teremteni.

Erre első lépés volna a juhok minél gondosabb ápolása, hogy minél kevesebb hulljon el és az élők kitűnő minőségük által a darabját terhelő tartási költséget mindinkább kevesbítsék. Szabály legyen a legfigyelmesebb eljárást követni mindazoknál a miveleteknél, melyek a juhtartásnál előfordulnak, u. m. óvatos legeltetés, egészséges takarmánnyal való táplálás, egyféle táplálásról a másikra lassu átmenet, a vérhaj és egyéb betegségek elhárítása végett a juhok rendes sózása, konyhasó és más olvasztó hatású sókkal. Szabály legyen továbbá a kosok jóltartása, hágtással túl nem erőltetése, a hasas anyajuhoknak kergetés és meghűtés előli szorgos megóvása és erőteljes táplálása. Hogy mindezek és egyéb a juhok gondos tartására vonatkozó szabályok rendszeren elg tartatnak meg, arra — sajnos — bizonyíték a még mindig számosan előforduló juhbetegségek.

Oly általános hibákhoz, melyek az előállított gyapju értékét felette leszállítják, tartozik juhok gazdáinak a mosás, nyírás körüli hanyag eljárása és pedig leginkább a tisztátlan mosás, a bojtortáncos elmulasztására és ezután a mosott juhoknak száradás alatt esőtől való meg nem óvása. Ide tartozik a gyapju helytelen kezelése, a haszhulladék, sőt, az egész bőrről nyírt gyapjunak a többi közé keveredése és több hasonló hamisítás, melyek a magyar- és erdélyországi gyapjuk külföldi vevőit gyakran megkárosítván, sokat a további vásárlástól elriasztanak. Ez olyan körülmény, melyen az egyakaratu, becsületes eljárás könnyen segíthet.

Először gyapjunk folytonos, észszerű finomításán kell fáradoznunk az által, hogy a jól benőtt tömött gyapjas anya állatokat, tömött, de mindig finomabbszerű kosokkal párosítjuk, s ez irányban haladva, úgy visszaesés, mint tulhajtástól óvakodjunk. E célra tenyészkosokat vásároljunk, a források helyes megválasztásával és kissé tetemesebb költséget ne sajnáljunk, mikor jelesebb tenyészanyagot szerezhettük be; oly tőke-beruházás ez, mely biztosan kamatozik.

Második feladat a testet és húst nevelni s ezzel egy hazánkban még elhanyagolt jövedelmi ágat teremteni a juhhus, mely külföldön mindenütt valamennyi osztály husféle tápszerei közt egy főhelyet foglal el, nálunk igen kevésbé élveztetik, minek legnagyobb oka a husnak meg nem felelő minősége, valamint az is, hogy a hus többnyire csak kor miatt ki-mustrált öreg, gyakran sovány juhokról kerülén az év néhány hónapján át a fogyasztó közönség elé. Magát megkedveltetni nem birta. E hátrányok elkerülésére is ajánlatos az okszerű ápolás, az inkább kicsi, de jóltartott és ápolat juhnyáj szaporulata egy részének évenként eladásra való szánása és jó takarmányozással vágásra való kellő elkészítése, s végre ez irányban nevelt tenyészállatokkal a meglevő juhok

lassankénti fajzítása, nem sok idő múlva segítenének.

A juhtenyésztés a közgazdaságegy igen fontos ága, melyre külföldön, különösen Amerikában nagy figyelmet fordítanak. Nálunk alig érhető okoknál fogva nem foglalkoznak vele úgy, a mint azt a jövedelmezősége révén megérdemelné. Hiányzik az eljárásban a következetes okszerűség, a minék az a következménye, hogy juhtenyésztésünk aránylag keveset hajtsa, és ez a körülmény elkedvetleníti gazdáinkat a juhtenyésztés tüzetesebb ápolásától.

Igy lesz az akaratból ok; nem fontolván meg, hogy csak abból lehet igazán valami, a mire gondot és körültekintő munkát fordítunk. De lehetetlen, hogy állandóan így maradjon és a különben is rossz gazdasági viszonyok kénytelen-kelletlen arra fogják utalni gazdáinkat, hogy ezt a még bőven kihasználható jövedelmi forrást nagyobb figyelemben fogják részesíteni.

HIREK.

Hihetetlen hírek

Mondják, hogy a politikai füttyösök száma nálunk nem szaporodott; mondják, hogy az Arany János híres fülerléje átvitt értelemben füttyülni nem szokott;

mondják, hogy laptársunk újabb hizó-kurában nem részesült;

mondják, hogy Buridán híres számara nálunk követőre nem talált;

mondják, hogy a S-ok szigorú alkalmazása miatt most is rendes órát tartó polgaristákon az időjárás nem könyörült;

mondják, hogy Márefalván függetlenségi emberek leányaitól azon a címen, mert apjuk a balpártra szavazott, epret elkobozni nem szoktak;

mondják, hogy némely urak másoknak „befüttyülni” nem szeretnének;

mondják, hogy az ilyen „füttyök” visszafüttyülést nem eredményeznek;

mondják, hogy multkori „mondják”-unkat muszkapárti szemüvegen tévesen nem látták.

E hírek valódiságáért nem vállal felelősséget a szerk.

Városi rendkívüli közgyűlés.

Székeludvarhely város képviselőtestülete ma (csütörtökön) d. u. 3 órakor a tanácskozási teremben rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésnek épen egy tucat tárgya van. Első a városi tisztviselők fizetékiesztésére szolgáló 8000 K államségély kiosztása. Ezt követi a város rendezési terv elkészítésére vonatkozó tanácsai javaslat. Majd a reáliskola feljárója mellett levő telek módosított adásvételi szerződése, az óvónők 80—80 K-as tanulmányi segélyezése, a hivatalos óráknak reggel 7-től d. u. 1 óráig való beosztása, a katonai kórház végében levő kert haszonbéri szerződése, a halászati jognak folyó évi értékesítése, a sétateri pavillon bérbeadása, az április és május havi pénztárvizsgálati jelentés kerülnek tárgyalásra. Közben pedig egyes tisztviselők szabadság engedélyezése iránti kérvénye, valamint a polgármesternek is szabadságolása van napirenden. E fontos re felhívjuk a képviselők figyel-

mét és minél számosabb megjelesét tartjuk szükségesnek.

— **Az apácák évzárója.** Nagyobb szabású ünnepélyességgel zárják be a püspöki elemi leányiskola tanévét ma (csütörtökön) az apácázárdában. Ez alkalommal ünnepelik Mikes János gróf névnapját is. A t. szülőket felkéri az igazgatóság, hogy tekintettel az ünnepély helyiségének szűk voltára *gyerekeket magukkal ne vigyenek.*

— **Női szabászati és varrótanfolyam** vette kezdetét Székelyudvarhelyt, az állami leányiskola királyutcai helyiségében. A tanfolyamot Mihály Juliska, a vidékünkön már jól ismert tanfolyam vezető rendezi és két hónapig fog tartani. Igen jó alkalom ez a szülőknél, hogy leánygyermeküket a szabásrajz, szabászat és varrás művészetében kiképeztessék. Csekély 20 K tandijért ezt mind elsajátíthatják, sőt ezen felül a két hónapi idő alatt önmaguknak dolgozhatnak és így a reá fordított összeg sokszorosan megtérül. Beiratkozni még július 1-éig lehet a tanfolyam vezetőjénél Szent Imre utca 21. szám alatt

— **Műkedvelői előadás.** A helybeli műkedvelő társaság folyó évi július 3-án Monostory Károly „Utolsó kenet” című kiváló népszínművét fogja előadni a Budapest szálló színháztermében. A próbák már javában folynak. Tiszta jövedelem 10 százaléka a felsőőfalvi tűzkárosultak javára szolgál. A meghívókat a napokban küldik szét. Ez előadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

— **A barátságos záróünnepélye** f. hó 26-án vasárnap fél 4 órakor lesz a róm. kath. iskola nagytermében az alábbi kedves műsorral: 1. Himnusz 2 hangon a kar. 2. Egy gondolat bánt Petőfitől szav. Molnár Gergely V. o. t. 3. Édes anyám esvót nekem tréfás dalegyveleg a kar. 4. A fülemile Aranytól szav. Virág Bálint VI. o. t. 5. Szülőföldemen énekl a kar. 6. Évzáró beszéd tartja P. Csizsér Bonaventura igazgató. 7. Könyörgés Jakab Ödöntől szav. Patantus Árpád V. o. t. 8. Népdalegyveleg a kar. 9. Mikes Lévyától szav. Hartmayer Rudolf VI. o. t. 10. Szózat 2 hangon a kar. Ünnepély után az értesítők és jutalmak kiosztása. Utolsó kedves ünnepélyükre a t. c. szülőket és érdeklődőket tisztelettel meghívják a szerzetes tanítók.

— **Unitárius egyháztörténeli adatok 1619—1866.** Ez alatt a cím alatt egy értékes kézaggótló munka jelent meg. A 18 nyomtatott íven megjelenő munka kiállítása, kivitele dicsőreleg szól a vidéki nyomdaipar fejlett voltáról, mely felveszi a fővárosi nyomdák is a versenyt. A könyv Dávid Ferenc első unit. püspök születésének 400-ik évfordulója alkalmából íródott s a magyar unit. egyház áldozatkészségét dicséri, amely lehetővé tette anyagi támogatásával a mű megjelenését. Tartalmaz 150 darab különböző egyházi és iskolatörténeli adatot a gróf Teleki nemzetség levéltárából. Szerkesztette ifj. Biás István levéltárnok. A mű bolti ára 7 korona s kapható Márványi Artur marosvásárhelyi és Stein János kolozsvári könyvtárusok bizományában.

— **Nyilvános köszönet.** A magyarországi cipész-, csizmadia munkások

és munkásnők szakegyületének székeludvarhelyi csoportja e hó 19-én tartott, úgy erkölcsileg, mint anyagilag sikerült nyári táncmultságán felülfizettek: Orbán, Nagy és Tamás cég 10 K, Benedek Géza, Merc Károly 5—5 K, Konrád Albert, Schubert János 4—4 K, Képiró Lajos 1 K 20 f. Hompot András, Balázs József 1—1 K, Nagy István, Dregán László, Potor Gergely 60—60 fillér, Konez Lajos 50 f, Csizsár László 40 f, Kézsmárky József 20 fillér. Fogadják a rendezőség hálás köszönetét.

— **A magyar újságírás szenzációja!** A Nap a magyar közönség legkedveltebb lapja! A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések hű és kéréhetetlen szószólója Főszerkesztő: Braum Sándor Felelős szerkesztő: Hacsak Géza. Naponként 155 000 példány! Egy szám 2 krajcár. A Nap előfizetési ára: Egy évre 16 K, fél évre 8 K, negyed évre 4 K, egy hónapra 1 K 40 fillér.

— **A hazánkban vadon termő gyógynövények** szedésének és értékesítésének elsajátítása végett lelkészek és néptanítók részére 8 napra tartó tanfolyamot rendeznek. Ezen tanfolyamon az azon résztvevők a gyűjtésre érdemes vadontermő gyógynövényekkel megismerkedhetnek, azok gyűjtésének, szárításának, csomagolásának és értékesítésének minden részletét elsajátíthatják, hogy azután állandó lakóhelyükön, a gyógynövények rendszeres gyűjtését és értékesítését szervezhessék. A tanfolyam külön erre a célra megnyert szakemberek vezetése mellett, a kolozsvári gazdasági akadémián 1910. évi július hó 31-től augusztus hó 6-ig lesz megtartva. A tanfolyam résztvevőit a földmivelésügyi miniszter veszi föl s a résztvevők a kolozsvári gazdasági akadémiában ingyen lakásban és fejenként, — utiköltség és napidíj fejében 64 korona átalányban részesülnek. Az átalány felét a tanfolyam kezdetén, a másik felét pedig annak sikeres elvégzése után kapják kézhez. A tanfolyamra vidéki lelkészek és néptanítók közül összesen 20-at vesznek fel. A felvételnél előnyben részesülnek azok, a kik a hegyvidéki, felvidéki, vagy erdélyrészi miniszteri kirendeltség területén működnek s a kiket a nevezett három miniszteri kirendeltség egyike e célra ajánlani fog. Ezek után előnyben fognak részesülni azok, a kik a gyógynövények termelésével vagy gyűjtésével már eddig is foglalkoztak. A kik e tanfolyamon részt venni óhajtanak, nyújtsák be 1910. június hó 30-ig ebbeli, a földmivelésügyi miniszterhez címzett kérvényüket a kolozsvári gazdasági akadémia igazgatóságához vagy az erdélyrészi miniszteri kirendeltséghez. A kitűzött létszám betöltése után külön miniszteri engedéllyel esetleg a helyhez mértén olyanok is vehetnek részt, a kik segélyre nem tartanak igényt.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

„Az udvarhelyi kaszinó urai”.

Az U. H. 26. számában egy jegyzőkönyvi kivonat látott napvilágot Bíró István tanár és titkár aláírásával. Ebben az összes vármegyei Kaszinókat és Olvasóköroket felszólítani kívánják, hogy a „Székely-Udvarhely” című 1848-as függetlenségi politikai lapot bojkottálják.

A muszkapárti urak vágyakozását értjük. Hiszen a közmondás is azt tartja, hogy: „Szólj igazat és betör a fejed!”

Nem úgy urak! Ha már a bojkottálásban benne vannak, akkor első sorban bojkottálják az Udvarhelyi

* E rovatban megjelent közleményekért a beküldő felelős.

Hiradót. Hiszen ez volt az a lap, mely 1910. február 13-iki számában egész határozottan felhívja a város polgárságát arra, hogy „az udvarhelyi kaszinó urai”-tól tanuljanak kártyázni.

Az említett időben pedig hire járt, hogy egyik kaszinói tagtól a többiek sok ezer koronákat elnyertek.

Azt kell higgyük, hogy a „követésre méltó ambíció”, mellyel a kártyázást „az udvarhelyi kaszinó urai” üzik, nevezett lap valószínűleg erre értette. Másfelől az sincs kizárva, hogy vajon nem gondolta-e az egymást egészen kifosztani hajlandóságra? Viszont azonban a humanus eljárást is tekinthette követésre méltó példának.

Szóval úgy vagyunk a Hiradó közleményeivel, mint ama híres Buridán az ő szamarával. Látjuk, hogy jobbról is balról is eszik, de azért soha sem lehet tudni, vajon melyik oldalról lakott jól. Csak azt látjuk, hogy lépten-nyomon megtelt a horpasza.

Tény az, hogy ha valamelyik tagtársunk a kaszinónk falai közt történeteket így elárulná, mi feltétlenül bojkottálnánk.

Több városi polgár.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Kaszinói tag H. Lekötelező szíves sorait köszönettel vettük. Jól esik tapasztalunk, hogy ily tekintélyes, higgadt gondolkodású kaszinói tagok nem helyeslik ama néhány okvetetlenkedő, pártiszenvedélytől elvakított ur meggondolatlan eljárását. Tényleg alaposan figyelte meg Ön a „Székely-Udvarhely” kifogástalan magatartását. Hiszen a legmuszkapártibb rosszakarat sem tudja jogosan ránk bizonyítani, hogy bárkinek magánbecsületét támadtuk volna. Jól látja Ön azt is, hogy végtelen gyűlölet és miveltebb emberhez a XX. században sehogy sem méltó boszuvágy vezérelt laptársunknak születése óta elenünk folytatott érdekharcát. Pedig mi az ő kezéből kenyeret soha sem vettünk ki. Mig ellenben ő — lelketlen, szivtelen birvágytól, telhetetlen étvágygal vezéreltetve — lépten-nyomon ezt teszi velünk, a családossággal szemben. Fogadják Ön ismételt hálás köszönetünket amaz eddig is hiven követett ígéretünkkel, hogy az 1848-as függetlenségi eszméknek és az elhagyatott, szétszórtan könnyen letiporható székely testvéreinknek jövőre is bátor, megfélemlítést nem ismerő harcossai kívánunk lenni. Ettől bennünket semmiféle terrorizálás, üldözés el nem tántoríthat. Szívélyes üdvözlét!

J. D. Budapest. Hangulatos küldeményét megkaptuk Besorozzuk. Kísérő leveléhez bővebb magyarázat szükséges.

B. P. M. Ide is küldhetsz. Itt nagyobb a közönsége, mint ott és amott. Szervusz.

I. G. J. Székelydály. Kinda Sándor, a székelymuzsnai világhíre szert tett kapitány, ha századát elhagyta, tényleg megérdemelné, hogy arcképét és a róla szóló dicsőreket az ideai „Székely-Egyleti Napár”-ból kitöröljék. Hogy az égei 38 szavazó közül 20-nál több régi jogu nem lehet és így 18-at csak úgy becsempésztek, könnyen megtörténhetett. Jövőre figyeljenek

Nyári menházvezetőnőt keresnek.

A nagygalambfalvai nyári menházvezetőnői állás betöltendő. Pályázhatnak 1910. június 24-ig menházvezetőnői tanfolyamot végzett nők. Fizetés havi 60 korona. Pályázati kérvények Kádár Dénes ref. lelkész, felügyelő bizottsági elnök urhoz adandók be. Nagygalambfalva, 1910

Nyomdász-

taulónak 2—4 gimnáziumot, reál- vagy polgári iskolát végzett fiukat felvesz **Betegh Pál** könyvnyomtató-intézetébe Székelyudvarhelyt — havi fizetéssel.

3756—1910. tkvi. szám.

Hirdetmény.

Homoróddaróc község telekkönyve bírósághoz bejelentés közzétételénél alkalmasított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi XXIX. t. c. és az 1889. évi XXXVIII. t. c. 1891. évi XVI. t. c. cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendeli az 1892. évi XXIX. t. c. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással letetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján ideértve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §-b pontja alapján ekközött bejegyzések, vagy az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a alapján történt törések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1910. évi december hó 28. napjáig bezárólag telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátránára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t. c. 16. és 18. §-ainak esetében — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1910. évi december hó 28. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog.

3. hogy mindazok akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, akik az 1. és 2. pontban közzétett eseteken kívül az 1892. XXIX. t. c. szarinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik — ideértve azokat is akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis 1910. évi december 28. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után az átalakításkor közbejött téves bevezetésekből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvényrendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a hiteltelítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak azeredetiüket a tkvi hatóságnál átvesetik.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság

Okland, 1910. évi június hó 10. én.
Dr. Földes Miklós s. k. kir. albiró.

«A kiadvány hitelül.»

Teutsch Károly
kir. telekkönyvvezető.

Tanoncokat

villanyszerelő és lakatos műhelyembe felveszek. Veress Ernő Kossuth-u. 16.

6425—1910. tkvi. szám.

Hirdetmény.

Hodgya községre nézve az 1892. évi XXIX. t. c. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekkönyvbe való bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztével, ez azzal a felszólítással letetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t. c. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve a §-oknak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában és az 1891. évi XVI. t. c. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. évi XVI. t. c. 15. §-b pontja alapján történt törések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törési keresetüket hat hónap alatt vagyis 1910. évi december hó 30. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros atáridő eltelté után indított törési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátránára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok a kik az 1886. évi XXIX. t. c. 16. és 18. §-ainak esetében, ideértve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1910. évi december hó 30. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után ellentmondásuk többé figyelembe vételni nem fog.

3. hogy mindazok kik az 1. és 2. pontban közzétett eseteken kívül az eljárás és ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, a kik tulajdonjog arányának az 1889.

évi XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a tkvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1910. évi december hó 30. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros atáridő eltelté után az említett bejegyzéseket csak a törvényrendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogának sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy a menyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetiüket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Székeludvarhely, 1910. évi június hó 15. én, Mihály János s. k. kir. törvényszéki bíró.

A kiadvány hitelül:

Gyertyánossy Károly,
kir. tszki tkvvezető.

Butorokat Székeludvarhelyt, Kossuth-utca 43. szám alatt

Balási Mihály épület-asztalosmester

készbutor - raktárában

szereshetünk be a legelőnyösebben. Dusz választék van: ebédő, háló- és szalonberendezések, hajított butorok, hintaszékek, irodaberendezések, valamint esztétikus munkák, függönytartók, fogasok, zongoraszékek stb.-ben. Költségvetésekkel díjmentesen szolgál. Kárpitos munkákat, javításokat, szalonberendezéseket, szobadisztitéseket és butorsomagolást jutányosan teljesít.

Marokrakó (Cormick) egy új és két használt — igen olcsón egyenként is eladó Kovács Soma és Társánál Aradon.

SZÉKELY-UDVARHELY

tiszta 48-as függetlenségi lap, Udvarhelymegye legelterjedtebb közlönye. Megjelenik hetenkint 2-szer. Előfizetési ára félfévre 5 K. Elterjedtségénél fogva hirdetésekre a legalkalmasabb.

Emke Adria Rákóczy Szt-István Szepesi len
legjobb magyar gyártmányú díszleveledpapirok. Ezekon kívül közönséges és finom, színes és virágos leveledpapirok és borítékok, levél-kártyák, gyász- **Képes levelezőlapok** 20-féle helybeli felvétel. leveledpapirosok stb. Nagy választék tájképes virágos, genre, művész- és alkalmi kártyákból és üdvözlő jegyekből.

NYOMTATVÁNYRAKTÁR**KÖNYVNYOMTATÓ- ÉS
KÖNYVKÖTŐ-INTÉZET****BETEGH PÁL****KÖNYV-, ZENEMŰ- ÉS
PAPIRKERESKEDÉS**

Székeludvarhelyt, Kossuth-utca 31. (saját ház).

Ajánlja modern gépekkel szakszerűen berendezett villam-motoros

KÖNYVNYOMDÁJÁT

mindenféle könyvnyomdai munkák, u. m.: művek, füzetek, táblázatok, hatósági és üzleti nyomtatványok, meghívók, eljegyzési és esküvői kártyák, névjegyek, falragaszok, körlevelek, gyászjelentések stb. pontos és jutányos áron való elkészítésére. Ajánlja továbbá

könyvkötészetét

honnan izléses munkák a legrövidebb idő alatt olcsó áron kerülnek ki

Acélíró tollak, rondtollak, üveg-tollak, tollszárak, dísztollszárak. **Írók**, fekete, színes és másoló-írók, notes-írók, csavarírók (crayonok), zsebírók, csavaríróbetétek, íróvédők, író-hegyezők. **Kréták**, iskolai, kávéházi és fájelző kréták, színes kréták. **Tinták**, legjobb irodai és másoló tinták, színes, vegy- és ruhajelző-tinták, bélyegzőfesték, tus, mézga, folttisztító, bronz.

HEGEDŰ, hegedűvonó, hurok, hegedű-iskola, hegedű-alkatrészek. Gramophon és fonográfok, lemezek és hengerek stb. Hangoló-sipok és ocarinák. Monogramok fehérnemű és leveledpapírrajzokra. Kézi nyomda. — Különböző bélyegzők, pecsétnyomók, pecsétjegyek, pecsétviasz, festékpárnák, ostyak. Ajtótáblák és névfeliratok öntött fémből, erdészkalapácsok gyári áron.

Állandóan kaphatók mindenféle

kész nyomtatványok.

u. m. községi, körjegyzői, szolgabírói, végrehajtói, ügyvédi, lelkeszi, iskolai, üzleti és különféle magánügyi nyomtatványok.

Mindenféle színű, nagyságu, súlyú és minőségű irodai és iro-

PAPIROSOK

vonalzott és sima leveledpapirok, vonalzott és rovatos papirok, rajzpapirok, írógéppapirok, esomágozó és selyempapirok, másoló-papirok, itató-papirok, szűrő-papirok, torta- és befőző-papirok, könyvkötő-papirok és papírkülönlegességek. Kártyapapirok.

Lemez-papirok minden sulyban. hangjegypapirok. Sorvezetők.

Írók, füzetek,

jegyzetkönyvek, hangjegyfüzetek, rajzfüzetek, vázlatkönyvek, rajzminták, szírpírasi és rondírási minták. Olcsó legyező-fal-diszkek, klotetpapirok, szivarkahüvely, szivarka s névjegytárcák. **Dohány-összszivartárcák** bőrből és fémből. **Bőrtárcák**, pénzes-erszények, okmány és írománytáskák.

A hazai és külföldi jeles írók művei, ifjúsági iratok és képeskönyvek folyton vannak készletben. Teljes Magyar Könyvtár. A székeludvarhelyi **középiskolákban** és a városi és megyei **elemi népiskolákban** használatban levő **összes tankönyvek** raktára. Szótárak, térképek, naptárak, imakönyvek, albumok, emlékkönyvek, üzleti beíró könyvek, főkönyvek, pénztárkönyvek, naplók, jegyzőkönyvek, másolókönyvek, bevásárló könyvek, zsebkönyvek (notesek), pénztártömbök (Block), dárca és szelvénykönyvek.

Körzők,

vonalzók, háromszögek, szögmérő, rajzdeszkák tolltokok, itató-deszkák, olaj-szfesték minden színben. Ecsetek. Irodai és zsebtintatartók, díszintatartók, tollállványok, szivacs-csésze, író-mappák. Legjobb dörzsmézőgák, gummiszalagok. — Rajzszögek, szönyegszegek, kapesok stb.